

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 6” ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้า

1.1 ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการศึกษา และการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

1.2 สัมภาษณ์นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง เครื่องมือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด ใช้สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 7 ด้าน คือ ด้านครูผู้สอน ด้านเพื่อนนักเรียน ด้านหนังสือ-เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อม ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของแบบสอบถาม (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏในภาคผนวก ก) และนำแบบสอบถามมาปรับปรุง เพื่อทดลองใช้ต่อไป

2.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15 คน ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กับประชากรจริง

3. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2531 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6 ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

3.1 สุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมดใน 7 จังหวัด ในเขตการศึกษา 6 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามอัตราส่วน 1 : 6 จากจำนวนประชากรโรงเรียนในแต่ละจังหวัด ทั้งหมด 123 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนได้จำนวน 20 โรงเรียน

3.2 สุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียน จากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 6 ทั้งหมด จำนวน 70,122 คน นำมาเปิดตารางหาขนาดตัวอย่างประชากรที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 คัดขนาดความคลาดเคลื่อนเป็นร้อยละ 5 ได้ตัวอย่างประชากรนักเรียนจำนวน 398 คน ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากกลุ่มประชากรโรงเรียนในข้อ 3.1 โดยการสุ่มนักเรียนชั้น ม.1 ม.2 ม.3 อย่างละเท่า ๆ กัน คือ ชั้นละ 8 คน ได้ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนละ 24 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามจังหวัด

รายชื่อจังหวัด ในเขตการศึกษา 6	จำนวนโรงเรียน	ตัวอย่างประชากร โรงเรียน	ตัวอย่างประชากร นักเรียน
จังหวัดลพบุรี	21	4	96
จังหวัดสิงห์บุรี	12	2	48
จังหวัดสระบุรี	20	3	72
จังหวัดชัยนาท	13	2	48
จังหวัดอุทัยธานี	14	2	48
จังหวัดอ่างทอง	14	2	48
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	29	5	120
รวม	123	20	480

4. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงศึกษานิเทศการ เขต เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี เพื่อขออนุญาต เก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 6 โดยผู้วิจัยไปส่งและ เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ เริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2532 และ เก็บแบบสอบถามเสร็จสิ้น วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2532 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังนักเรียนจำนวน 480 ชุด ได้รับคืน 468 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.50 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ 455 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.79

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูล ในตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$

5.2 นำข้อมูลตอนที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ของคำถามแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่ามัชฌิม เลขคณิต

$\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John.E.. Freund 1981: 61)

การกำหนดค่าคะแนนของคำตอบกำหนดเป็น 4 ระดับ ดังนี้

มีการรับรู้ว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
มีการรับรู้ว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจมาก	ให้	3	คะแนน
มีการรับรู้ว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจน้อย	ให้	2	คะแนน
มีการรับรู้ว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การแปลความหมายของมัชฌิม เลขคณิตที่คำนวณได้อีกเกณฑ์ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจมากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจมาก
1.50 - 2.49	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจน้อยที่สุด

5.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าถ้าม
แต่ละข้อ ของแต่ละวิชาโดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n(\sum fx^2) - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
	$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กำลังสองของคะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981: 61)

5.4 ข้อที่วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง